

Kazatel: Josef Hurta**Písňe:** 519,1-3v., 520, 515, 510, 523, 524**Čtení:** Mt 27, 1 – 10

Text: Mt 26, 47 – 50 *Ještě ani nedomluvil a přišel Jidáš, jeden z dvanácti. Velekněží a starší s ním poslali zástup, ozbrojený meči a holemi. Jeho zrádce s nimi domluvil znamení: "Koho políbím, ten to je; toho zatkněte." A hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: "Buď zdrav, Mistře", a políbil ho. Ježíš mu odpověděl: "Příteli, konej svůj úkol!" Tu přistoupili k Ježíšovi, vztáhli na něho ruce a zmocnili se ho.*

Polibek. Taková intimní záležitost, vyjadřující hluboce důvěrný vztah. Vztah lásky a sblížení. Jak snadno lze něco tak vzácného zneužít, převrátit, proměnit v pravý opak lásky. Jidášův polibek, doplněný slovy „Buď zdrav, Mistře!“ je toho důkazem. Velké gesto, možná i horoucné obejmutí, oslovení navozující dojem obdivu, lichotka, teatrální účta. V srdci zrada, podlost, přetvářka, pokrytectví, klam. A Ježíš to všechno o Jidášovi předem ví. I proto se Ježíšova odpověď zpravidla překládá tak, jak to máme v ekumenické bibli: „Příteli, konej svůj úkol!“ Ježíš totiž zná Jidášovy úmysly, a proto v odpovědi na Jidášovo políbení slyšíme: „Jidáši, nač to divadlo. Dělej to, proč jsi přišel.“ Tak to chápou překladatelé. Nicméně je to jen jeden z výkladů. Ježíšova odpověď totiž není úplně snadná k přeložení. Doslovné znění je velmi stručné: „Příteli, proč jsi přišel?“ Ta otázka však neznačí Ježíšovu nevědomost nebo překvapení. Je to spíš ironie. Přišel jsi skutečně kvůli tomu, abys mě políbil? Jaký je pravý účel tvého příchodu?

Milí přátelé, v evangelických kostelích často nenajdete kříž. Ale v jiných církvích je kříž spojován s posvátnou úctou, a dokonce bývá posvátně líbán. My tuto praxi neznáme, ale možná jsme i my přišli symbolicky políbit kříž. Proto i nám platí Ježíšova otázka: „Příteli, proč jsi přišel?“ Milí přátelé, proč jste přišli? Jaký je účel vaší návštěvy velkopátečních bohoslužeb? To říkám pronášejte zamyšlení. Možná, že u evangeliků převažuje namísto okázalé posvátné úcty spíše touha poslechnout si kázání. Pragmatičtí posluchači si často vystačí s tím, že si jdou poslechnout faráře. Ti niternější, kteří intenzivně prožívají svůj osobní vztah s Ježíšem chtějí zaslechnout hlas svého Pána. Ježíš ale velmi často namísto odpovědi na naše otázky klade své otázky nám a čeká na naše odpovědi. Nuže i dnes je tomu tak. Ježíš ti klade osobní otázku: „Příteli, proč jsi přišel? Co je účelem tvé návštěvy. A také, co si přivádíš s sebou?“

Před Ježíšem nemusíme hrát žádné divadlo. Velká gesta u něj nic neznamenají, a naopak mohou být někdy snahou zakrýt naše skutečné myšlenky. Tedy to, co si nosíme ve svém srdci. Nejsou naše gesta v rozporu s tím, co si skutečně myslíme? Co si myslíme o Ježíšovi, o jeho životě, o smyslu jeho utrpení, o jeho božství, o jeho smrti, o jeho vzkříšení? Přišli jsme se s ním jen pozdravit? Nebo se chceme k němu modlit? Chceme mu složit poklonu? Vyznat mu lásku? Vyjádřit mu vděčnost za spasení? Chceme se ho něco zeptat? On se ptá nás: „Příteli, proč jsi přišel?“

Dál: Co představuje v Jidášově případě ten zástup s meči a holemi? Proč Jidáš přivádí s sebou ty, kteří mají Ježíše zatknout? Co má Jidáš proti Ježíšovi?

Ježíš ho zklamal. Jidáš patřil k tzv. zélótům, tedy partyzánům, kteří chtěli vyhnat římské okupanty z Izraele. Asi čekal, že Ježíš se postaví do jejich čela a povede je v politickém boji proti nepřítelům. Ježíš toto očekávání nenaplnil. Proto je Jidáš z Ježíše zklamaný. Ale my můžeme prožívat mnohá jiná zklamání. Možná si s sebou přivádíme celou armádu výčitek vůči Ježíšovi, vůči Bohu. Ale nejsme schopni mu to říci do očí. Srdečně a s úsměvem mu jdeme vstříc, ale za námi se táhne zástup pochybností, zklamání, hořkosti, výčitek a všelijakých černých myšlenek. Na Ježíše prostě máme nabito. Bude se tomu Ježíš bránit? Bude nám to vyvracet? Nebo naše pochybnosti přijme, vydá se jim všanc a nechá je, ať se s ním popasují samy?

Kdosi z těch, kdo byli v tu chvíli s Ježíšem, ho chtěl bránit. Kdosi se vytasil s mečem a začal jím šermovat jako křesťan biblí. Tím ale jen někomu jinému ublížil. Ježíš pak musel narychlo hojit rány, které ten horlivý učedník způsobil. Co když i my svojí horlivostí někdy také někomu obrazně utneme ucho, znemožníme mu naslouchat Ježíšovi, protože jsme třeba příliš agresivní, horkokrevní, necitliví a snažíme se všechny pochybnosti utnout hned v zárodku. Je pak opravdu zázrak, když někdo, komu bylo takto ublíženo, zase začne na víru slyšet.

Ve chvíli, kdy byl Ježíš zatčen a odveden k výslechu, tak jej i ti nejhorlivější učedníci opustili. Petr ho sice tajně následoval a odvážil se až na nádvoří veleknězova domu, ale i on tam nakonec selhal. Neměl odvalu se k Ježíšovi přiznat. Dostal obyčejný strach, aby z toho neměl potíže. Ovšem i přes tato selhání všichni Ježíšovi učedníci, tedy až na Jidáše, dospěli nakonec k odvážné víře, že Ježíš je skutečný spasitel a jeho smrt na kříži neznamena konec.

Tragická je smrt Jidáše. Jeho neštěstí nebylo v jeho zradě, ale v jeho následné rezignaci. Skončil s Ježíšem dřív, než mohl pochopit a přijmout jeho lásku, jeho odpuštění, jeho božství. V tom je nám Jidáš varováním. Měl v sobě tolik hořkosti, tolik zklamání a pochybností, které příliš dlouho dusil v sobě. A bohužel, nevydržel to. Nevydržel s Ježíšem a tím pádem pak nevydržel ani sám se sebou.

Milí přátelé, velkopáteční den je plný napětí, je to chvíle, kdy se vyjevují charaktery, kdy se láme chleba, kdy je v sázce život. Ne život Ježíšův. V sázce je náš život. Život plný selhání, pochybností, zklamání a vin, život plný hořkosti i výčitek proti Bohu. Skoncovat s Ježíšem je snadné. Možná na tom vyděláme i nějakých třicet stříbrných. Ale dokážeme pak vydržet sami se sebou? Dokážeme vydržet sami se svými zraněními a bolestmi? Možná někdo žije sám se svou bolestí a se svou hořkostí jako učedník Jidáš. Ale možná, že naopak někdo sám na sobě zakusil polibek zrady, jako Ježíš. Někdo zneužil tvou lásku. Někdo zneužil tvoji důvěru. Ježíš to zná. On tomu rozumí. On to zakusil sám na sobě. I to přijal jsou součástí svého lidství. Vzal to na sebe. Naše bolesti, naše nemoci, naše zranění. Přivedlo jej to na kříž. Ale on nad tím zvítězil. Porazil dokonce to nejhorší zlo, samu smrt. Od této chvíle není nic, pro co by neměl pochopení a co by nás odloučilo od jeho lásky.

Modlitba: *Pane Ježíši, vedu si s sebou celou armádu pochybností, které tě mohou ve mně zabít. Prosím, dej mi sílu, ať to napětí víry vydržím až do nedělního rána. Snad se mi rozsvítí v srdci a já tak poznám, že opět žiješ.*

Přímlovná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty jsi nám daroval milost, ačkoliv jsme lidé hříšní a selhávající. Kéž ve tvé cestě kříže nacházíme sílu i pro své cesty, po kterých v životě jdeme. Pane, ty na sebe bereš nemoci a bolesti nás všech. Kéž se nebojíme svěřit ti svá trápení a své starosti. Ježíši, ty jsi trpěl za nás. Modlíme se za ty, kdo ve světě trpí pro tvé jméno. Kriste, ty jsi na sebe vzal bolesti světa a pro lásku k lidem jsi obětoval svůj život. Kéž tvá církev zvěstuje tvou lásku všem a zvěstuje odpuštění. Pane, ty jsi dobrovolně přijal kříž. Nauč nás přijímat věci dobré i zlé a spoléhat se přitom na tebe, našeho nebeského Pána. Pane Ježíši Kriste, ty jsi nás smířil s Bohem. Dávej nám tu milost, ať smíření s lidmi kolem nás žijeme v pokoji, ve vzájemném odpuštění, míru a svobodě. Vládni nám jako laskavý Pán. Vždyť ty, Synu Boží, s Otcem i Duchem svatým žiješ a kraluješ po všechny věky věků. Amen.*